

RAZLIKA IZMEĐU ROTARIJANCA I ČLANA ROTARI KLUBA

Napomena: Izrazi rotarijanac i član, koji se navode u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

UVOD

Rotari je elitistička organizacija dobrih i uspješnih ljudi povezanih humanitarnim radom, koji aktivno promovišu visoke etičke standarde u svim aspektima života. Rotari, osim što znači kruženje, znači i prsten koji povezuje sve rotarijance svijeta pod istim geslom “služenje - druženje”.

Ideal služenja koji je postavljen kao cilj još 1910. godine, ostao je do danas. Kada govorimo o rotarijanstvu, na prvom mjestu su načela odgovornosti, profesionalizma, razumijevanja i služenja zajednici, koja su od samih početaka bili ideja vodilja ove organizacije.

Rotari klub nije tajno društvo, već je otvorena organizacija sa svojim pravilima, čijim se sastancima može prisustvovati uz prethodnu najavu.

Rotari ideja zbližava ljude svih rasa, vjeroispovijesti i političkih uvjerenja koji se trude da svojim ličnim radom ili organizovanim radom u svom Rotari klubu, pomognu okruženju. U Rotari klubovima se organizuju razne akcije pomoći ugroženima, u borbi protiv bolesti, gladi, nasilja, nepismenosti, ekoloških katastrofa, diskriminacija itd., ujedno obogaćujući vlastita etička načela i njegujući kult solidarnosti.

Prvi Rotari klub je osnovan u Čikagu 23.02.1905. godine, sa ciljem da njegov rad, pored druženja, bude usmjeren i ka pomaganju drugima u uslovima društvene otuđenosti i dehumanizacije liberalnog kapitalizma. Klub su osnovali: Gustav Ler, Silvester Šile, Hiram Šori i **Pol Haris**. Osnovna ideja se pokazala kao izuzetno humana i neophodna čovječanstvu, sa izraženom socijalnom notom te su do 1921. godine osnovani Rotari klubovi na šest kontinenata, a organizacija je usvojila ime Rotary International.

Rotari klub je dobrovoljna organizacija, ali sa svojim strogim pravilima. Institut dobrovoljnosti je zastupljen samo prilikom ulaska i eventualnog izlaska člana iz kluba, a u načinu funkcionisanja i organizaciji kluba članovi moraju poštovati usvojena pravila i kodeks ponašanja. Da nije tih pravila siguran sam da Rotari organizacija ne bi opstala više od 117 godina.

ČLAN ROTARI KLUBA

U Rotari klub se ulazi isključivo po pozivu jednog od članova kluba, koji uz odobrenje ostalih članova prvo poziva potencijalnog kandidata kao gosta u klub, cijeneći da isti posjeduje lične i profesionalne kvalitete i predispozicije da postane član Rotari kluba. Član Rotari kluba može postati ostvarena osoba oba pola koja ima najmanje trideset godina, koja je istaknuti i ostvareni profesionalac u svojoj struci i koja pored empatije posjeduje visoke moralne standarde.

Služenje klubu se očekuje od svakog njegovog člana na način da aktivno učestvuje u akcijama kluba, da redovno prisustvuje sastancima kluba i plaća članarinu, da promoviše ideju rotarijanstva, da kroz gostovanja u drugim klubovima afirmiše svoj klub, da prijateljski prima i uvodi u klub nove članove ili goste, da učestvuje u radu odbora te da obavlja neku od klupskih dužnosti (kao predsjednik, sekretar, rizničar, ceremonijal majstor itd).

Služenje struci podrazumijeva da bi svaki član Rotari kluba trebao podsticati visoke etičke standarde u poslu i struci, prepoznavati vrijednosti svih struka i zvanja te poštovati zanimanja ostalih članova kluba. Intencija je da u klubu bude zastupljeno što više ljudi raznih zanimanja, da se klub ne bi pretvorio u strukovno udruženje (pravnika, ekonomista, ljekara, profesora i sl.).

Služenje zajednici predstavlja samo srce služenja, jer svaki Rotari klub treba predano raditi za dobrobit lokalne zajednice. Od svakog člana se očekuje da aktivno radi i pomaže u socijalnom i humanitarnom aspektu života lokalne zajednice. U duhu Rotarija je da nije dovoljno samo plaćati članarinu i davati donacije, nego bi članovi trebali da lično i aktivno učestvuju u akcijama kluba.

Međunarodno služenje - druženje bi trebala biti obaveza svakog člana Rotari kluba, koja se manifestuje kroz širenje dobre volje, promocije mira i razumijevanja među ljudima i narodima svijeta, učestvujući u aktivnostima na međunarodnom planu kroz Rotari, u borbi protiv gladi, siromaštva, bolesti, ekoloških zagađenja, nepismenosti i sl. To je od izuzetne važnosti, jer ovo predstavlja svojevrsni most među ljudima različitih kultura, religija i nacija. Kolika je važnost ovog aspekta služenja govori i činjenica da su u Rotari internacionalu uspostavljeni posebni komiteti za međunarodnu saradnju (ICC). Zbog svega navedenog, svaki član Rotari kluba bi trebao da najmanje 3 - 4 puta godišnje prisustvuje na manifestacijama drugih Rotari klubova ili da učestvuje na Rotari konferencijama i konvencijama.

Članovi Rotari kluba bi trebali podržavati mlađu populaciju, kroz pomoć programima za djecu i mlade, kako u sferi obrazovanja tako i na organizovanju raznih oblika međunarodne razmjene mladih. U posljednjih četrdesetak godina izdvojeno je blizu dvije stotine miliona dolara samo za stipendije osobama koje nisu članovi Rotari organizacije, a čiji je rad prepoznat kao vrijedan i društveno koristan.

Sa svim naprijed navedenim svaki potencijalni član bi se morao upoznati od strane svog mentora, prije prijema u Rotari klub. Upravo zbog toga postoji tzv. adaptacioni period (obično traje oko 6 mjeseci) u kom potencijalni član dolazi na sastanke kluba u svojstvu kandidata.

ROTARIJANAC

U kolokvijalnom govoru Rotarijanac je naziv za člana Rotari kluba i to se često poistovjećuje i podrazumjeva, ali po meni postoji suštinska i bitna razlika između ova dva termina. Iz mog dugogodišnjeg rotarijanskog iskustva došao sam do zaključka da “*Rotarijanac*” nije isto što i “*član Rotari kluba*”. Suštinska razlika između “*člana Rotari kluba*” i “*Rotarijanca*” je u POSVEĆENOSTI.

„Član Rotari kluba” se postaje, a „Rotarijanac” se rađa. To je stanje duha, filozofija življenja, svijest o pripadnosti jednoj grupi ljudi koja ima izraženu empatiju i potrebu za pomaganjem. Rotarijanac je filantrop koji je iznad profanog, nađe uvijek vremena da uživa u društvu drugih rotarijanaca, kritički sagledava stvari u klubu i lokalnoj zajednici, sa željom i inicijativom da iste poboljša. Rotarijanac se prepoznaje od momenta ulaska u klub, jer on gleda šta može da učini za klub, a ne šta klub može da učini za njega. To je stil života, način razmišljanja i ponašanja koji je imao i prije nego što je postao član kluba. Rotari klub je samo mjesto gdje rotarijanac, kao izgrađena ličnost, manifestuje i lakše sprovodi u djelo svoje inicijative i ideje u sadejstvu sa svojim istomišljenicima. Ljudi koji su rođeni kao „Rotarijanci”, lako i brzo prihvataju sva prava i obaveze propisane Statutom Rotari organizacije, po principu „*SIMILIS SIMILI GAUDET*” (sličan se sličnom raduje). To poimanje suštine Rotari ideje ih razlikuje od pukog „člana Rotari kluba”. Taj veličanstveni osjećaj pripadnosti, poštovanje drugih Rotarijanaca, odgovornost, posvećenost, posjedovanje inicijativa, humanost, nesebično davanje su samo neki od javnih oblika rotarijanskog ponašanja. Rotari ideja i misija ih ispunjava i oplemenjuje te sa ponosom nose Rotari značicu za reverom i izgovaraju riječ rotari sa posebnim žarom i ponosom u očima.

Rotarijanac je prvenstveno dobronamjerna i poštena osoba, oslobođena sujete, koja u sebi ima usađenu empatiju i sposobnost sklapanja novih poznanstava i prijateljstava, potrebu za njegovanjem visokih etičkih standarda u profesiji, inicijativu za služenje lokalnoj zajednici te unapređenje razumjevanja, dobre volje i mira među ljudima u svijetu.

Rotarijanac radi sve ono što bi član Rotari kluba trebao da radi. Kada nešto treba da se uradi Rotarijanac traži način, a član Rotari kluba obično traži izgovor da izbjegne tu obavezu (nije Rotari najvažnija stvar na svijetu, imam puno poslovnih obaveza, ovo je dobrovoljna organizacija pa se ništa ne mora i sl.).

Takođe, razlika postoji i u striktnoj primjeni i poimanju „Testa četiri pitanja“ pa tako za sve što radi ili govori, Rotarijanac se prethodno zapita:

- 1. Da li je istinito?**
- 2. Da li je pošteno prema svima?**
- 3. Da li doprinosi dobroj volji i prijateljstvu?**
- 4. Da li je korisno za sve?**

Sve dok su odgovori na gore postavljena pitanja pozitivni, na dobrom smo putu i kao ljudi i kao Rotarijanci.

Dešava se da istaknuti Rotarijanci vremenom postanu samo „članovi Rotari kluba“, uslijed prezasićenja. Sa druge strane, mnogo je teže, ali ne i nemoguće, da „član Rotari kluba“ postane „Rotarijanac“. Zato se u klubu moraju svi angažovati da ne bi dolazilo do situacije da se pojedini Rotarijanci ne „preforsiraju“ i da ne bi došlo do tzv. „zamora materijala“. Zbog svega toga stalno treba raditi na prijemu novih, kvalitetnih osoba, koji u Rotari ideji prepoznaju i pronalaze sebe.

Danas u svijetu ima više od milion i tri stotine hiljada članova Rotari klubova, ali se tek jedva jedna trećina može nazvati „Rotarijancima“, u pravom smislu te riječi. Svjedoci smo da su pojedini klubovi u okruženju sa dominantno većim brojem „članova“ nego „Rotarijanaca“ u krizi i da im članstvo rapidno opada. Tamo gdje nema zdravog rotarijanskog jezgra oko kog se „vrti Rotari priča“, gdje se ne poštuju ustanovljena pravila, gdje su osjećaji pripadnosti, empatije i poštovanja potisnuti od strane individualizma, voluntarizma i sujete, tu umire ideja Rotarija. Zato treba biti posebno oprezan prilikom prijema novih članova.

Nije rijetka pojava da klubovi ponekad zarad kvantiteta idu na uštrb kvaliteta, kada je prijem novih članova u pitanju. Često se dešava da pojedinci žele da uđu u Rotari klub iz spekulativnih razloga kako bi pokušali ostvariti neku ličnu korist, upoznati uticajne Rotarijance, steći vrlo važne poslovne kontakte ili je njihov ulazak u klub inspirisan društvenim prestižom. Ta anomalija je permanentna opasnost za svaki Rotari klub i na to se mora naročito obraćati pažnja. Ilustrativno rečeno, kada se u najkvalitetniju izvorsku vodu doda kap fekalije ta voda ne da neće više biti najbolja, nego uopšte neće biti za upotrebu. Obično se ti „kvazirotarijanci“ ne snađu u dobro organizovanim, jakim i kompaktnim Rotari klubovima pa je njihovo napuštanje kluba neminovno, ali u manjim i mlađim klubovima oni mogu okrenuti tok stvari suprotno Rotari načelima i tada dolazi do devastiranja pa i gašenja kluba. Druga opasnost prijeti od negativne pojave zvane sindrom „bivših predsjednika“, koja je vrlo rasprostranjena u balkanskim Rotari klubovima. Veoma je važna uloga starijih Rotarijanaca koji trebaju usmjeravati, a ne sputavati mlađe Rotarijance. Bitno je podržavati nove ideje i inicijative mlađih Rotarijanaca, kako bi se oni brže integrisali i osjetili punopravnim i poštovanim pripadnicima kluba.

Rotari klubovi koji nisu uspjeli da izgrade osjećaj pripadnosti, poštovanja i kohezije među svojim članovima, neće imati onu neophodnu rotarijansku sinergiju koja može mijenjati stvari na bolje te vrlo brzo dolazi do stagnacije pa i raspada takvih klubova.

MISIJA

Misija Rotarijanaca je da, kao svojevrsni ambasadori dobre volje, budu dostojni tradicije i imena svog rotari kluba, da afirmišu i doprinose zajedničkim zadacima i ciljevima Rotarijanstva te da poštuju i promovišu najviše etičke vrijednosti, kako u klubu tako i van njega. Važno je neprekidno raditi na tome da se u klub primaju dobre i ostvarene osobe te da klub bude prepoznatljiv u svom gradu kao sinonim za dobročinstvo i filantropiju.

Na kraju, obaveza svakog Rotarijanca je da iza sebe ostavi rotarijansku zaostavštinu budućim generacijama, da se u našem okruženju riječ Rotarijanac izgovara sa poštovanjem, kao što se već više od jednoga vijeka izgovara u čitavom svijetu.

S poštovanjem,

Rot Slaviša Stojanović